

Olga van der Meer

Met open ogen

GROTE LETTER BIBLIOTHEEK
DEVENTER

1

‘En daarna begon hij me het leven zuur te maken.’

‘Waarmee? Noem eens wat voorbeelden?’
Kirsten Schoenmakers schreef als een razende alles op. Ze hield niet van opnameapparatuur tijdens de interviews die ze afnam, dus deed ze altijd haar best de respondent met haar pen bij te houden. In het begin had ze wel een dictafoon gebruikt, maar ze merkte al snel dat dit voor haar niet de beste manier van werken was. De wetenschap dat het apparaatje toch alles wel opnam, dus dat ze niet noodzakelijkerwijs alles hoefde te onthouden wat er gezegd werd, belemmerde haar in haar concentratie. Haar gedachten dwaalden vaak af, waardoor ze de draad van het verhaal kwijtraakte. Niet zo heel erg, want ze kon het ’s avonds thuis afluisteren, maar toch was dat anders. Het gebeurde nogal eens dat ze dan dingen hoorde die haar tijdens het interview volledig waren ontgaan. Het gevolg daarvan was dat ze niet insprong op wat de vrouw tegenover haar vertelde. Bovendien wist ze zich de bijbehorende gezichtsuitdrukkingen niet meer te herinneren, en dat was juist een wezenlijk onderdeel van haar werk. Kirsten was er goed in

om onderliggende gevoelens boven te halen en te verwerken in haar verhalen. Sinds die ontdekking deed ze alles op de ouderwetse manier, met pen en papier. Soms had ze kramp in haar vingers van het schrijven, maar dat had ze er graag voor over. Het belangrijkste was om de verhalen van de vrouwen goed over te brengen in het tijdschrift waar ze voor werkte. Het verhaal zoals de vrouw het bedoelde, was niet per se het verhaal zoals ze het vertelde. Juist de onderliggende details waren vaak erg belangrijk.

Zo ook nu weer. De toon waarop Karin, de vrouw tegenover haar, sprak, was luchtig, en ze klonk zelfs een tikje geamuseerd. Kirsten zag echter aan het rusteloze friemelen van haar vingers en aan de zenuwtrek rondom haar mondhoeken dat ze behoorlijk aangeslagen was door alles wat haar ex haar had aangedaan. Dat zou haar invalshoek worden, bedacht ze, terwijl ze doorschreef. De schade die stalkers aanbrachten bij hun slachtoffers. Het feit dat zelfstandige, zelfverzekerde vrouwen langzaam maar zeker veranderden in nerveuze wrakken die de straat niet meer op durfden zonder constant over hun schouder te kijken. Vrouwen die hun telefoon niet meer opnamen als er een onbekend num-

mer op het display stond en die alle deuren en ramen stevig op slot deden, zodra ze binnen waren. Allemaal uit angst voor de man die het op hen gemunt had en die niet kon accepteren dat de relatie voorbij was.

‘In eerste instantie bestookte hij me met sms’jes en mails,’ vertelde Karin. ‘Toen ik daar niet op reageerde, begon hij me op te wachten bij mijn werk. Soms stond hij avondenlang hier aan de overkant alleen maar naar mijn ramen te staren. Ik ontving pakketjes die hij uit mijn naam besteld had, hij hackte mijn Facebook-account en zette er de raarste berichten op en hij stookte mijn vriendinnen op. Toen dat allemaal niet het resultaat had dat hij wilde, namelijk dat ik bij hem terugkwam, begonnen de dreigementen. Mijn ramen zijn al een paar keer ingegooid en de banden van mijn auto zijn vorige week lekgeprijkt. Het is nu afwachten wat zijn volgende zet is.’

‘Je hebt dus geen rustig moment meer, begrijp ik,’ merkte Kirsten op. ‘Ben je naar de politie geweest?’

‘Ja, maar die kan niets doen zolang er niets ernstigs gebeurt – en dan is het te laat,’ antwoordde Karin laconiek. ‘Ik weet dat hij achter

de vernielingen zit, maar ik kan het niet bewijzen en dus wordt er niets met mijn aanklacht gedaan. Ik moet hem op heterdaad betrappen, werd me verteld.'

'Is dat niet juist het werk van de politie?' vroeg Kirsten zich hardop af.

Karin lachte schamper. 'Dat zou je denken, ja. Er is me duidelijk te verstaan gegeven dat ze zich daar niet mee bezighouden. Dat zal wel weer een geldkwestie zijn, er is simpelweg te weinig politie in verhouding tot mensen die zich niet aan de wet houden. Bovendien hebben ze van iedere melding zo veel administratie dat er geen tijd overblijft om daadwerkelijk achter deze mensen aan te gaan. Dat is niet letterlijk zo tegen me gezegd, maar een goed verstaander heeft maar een half woord nodig.'

'Dus moet jij het zelf op zien te lossen,' begreep Kirsten. 'Heb je iets ondernomen om hem te stoppen?'

'In het begin heb ik met hem gepraat, daarna heb ik geprobeerd het te negeren en uiteindelijk heb ik een collega op hem af gestuurd die hem in niet mis te verstane bewoordingen heeft verteld wat hem te wachten staat, als hij niet stopt met zijn praktijken.'

‘En dat is?’

Karin haalde haar schouders op. ‘Hij heeft gedreigd hem in elkaar te slaan, maar Steef weet dat dit een loos dreigement was. Het heeft dan ook niet geholpen. Hij lachte mijn collega gewoon uit.’

‘Het is dus afwachten hoe dit gaat eindigen,’ zei Kirsten. ‘Een verhaal met een open einde.’ Ze noteerde de laatste aantekeningen en sloot haar map. ‘Wil je anoniem in het blad, of mag ik je naam noteren en een foto van je plaatsen?’

‘Ja, dat laatste, graag zelfs,’ was Karins antwoord. ‘Dit soort dingen moet in de openbaarheid, vind ik. Er moet iets aan gedaan worden, en dat krijg je alleen voor elkaar als er voldoende aandacht voor is. Met een anoniem verhaal kom je er niet, er moet een gezicht bij. Ik zoek zo veel mogelijk de media op in de hoop dat Steef daarvan terugschrikt. En voor het geval ik straks ergens vermoord in een greppel lig,’ liet ze daarop volgen. ‘Dan zijn er tenminste een heleboel mensen die weten wie de dader is.’

‘Ben je echt bang dat het zover komt?’ vroeg Kirsten geschokt.

‘Je weet het nooit. Steef kan geen “nee” accepteren, dat is wel duidelijk. Er zijn meer vrouwen

vermoord om die reden.’

‘Ik hoop van harte dat ik niet binnenkort een vervolg met dat einde moet schrijven,’ zei Kirsten. Ze stond op en schudde Karin de hand. ‘Zodra het verhaal af is, stuur ik het je per mail op, zodat je het kunt lezen en we er eventueel nog veranderingen in aan kunnen brengen. De fotograaf neemt deze week nog contact met je op voor het maken van de foto’s. Jouw verhaal zal over zes tot acht weken verschijnen, daar krijg je twee bewijsexemplaren van toegestuurd.’

Ze nam afscheid en liep de twaalf trappen af die van de zesde verdieping van deze flat naar de begane grond voerden. Dat deed ze meestal, want ze was niet erg dol op liften. Het verhaal dat Karin haar verteld had, hield haar gedachten bezig. Het was te hopen dat Karin zelf haar verhaal nog kon lezen straks. Haar woorden hadden erg luguber geklonken. Maar nee, zo ver zou die ex vast niet gaan, hield Kirsten zichzelf voor. Natuurlijk, ze las ook kranten en wist dat dergelijke dingen gebeurden, maar verreweg de meeste stalkers kregen er op een gegeven moment gewoon genoeg van en staakten hun pogingen om hun ex terug te winnen. Media-aandacht was echter zeker geen overbodige luxe. Ook die

kon meehelpen een doorgedraaide ex-geliefde te doen inzien dat hij verkeerd bezig was.

In haar auto controleerde Kirsten haar mobiele telefoon, die ze altijd uitschakelde tijdens een interview. Ze had drie gemiste oproepen, zag ze. Eén van de redactie van het tijdschrift en twee van Rens, haar vriend. Hij had een bericht ingesproken op haar voicemail. Met een grote glimlach op haar gezicht luisterde ze dat af.

‘Hoi schat, vanavond eten bij mij? Dan maak ik je lievelingsmaaltje. Kus, rij voorzichtig,’ hoorde ze.

Zoals altijd als ze zijn stem hoorde, voelde Kirsten zich warm worden. Ze kende Rens nog niet zo lang, een halfjaar ongeveer, maar hij had haar leven in positieve zin veranderd. Het had direct geklikt tussen hen. Kirsten bowlde iedere week in de competitie die in het plaatselijke bowlingcentrum werd gehouden. Zes maanden geleden was Rens lid geworden van een van de andere teams en waren ze tegen elkaar uitgekomen op de baan. Hun score was gelijk geëindigd en Rens had haar gecompimenteerd met haar goede spel.

‘We staan gelijk, dus eigenlijk sta jij jezelf nu op je borst te slaan,’ had Kirsten plagend gezegd.

‘Jij hebt me door,’ reageerde hij lachend. ‘Als niemand zegt dat je goed bent, moet je het wel zelf doen, toch? Wat denk je van een biertje?’

‘Als frisdrank ook goed is, dan graag,’ accepteerde Kirsten.

Zo begon het tussen hen. Rens kwam, zag en overwon; Kirsten was onmiddellijk voor de bijl gegaan. Nu, een halfjaar later, was ze nog steeds net zo gek op hem, hoewel hun relatie zeker niet zonder slag of stoot verliep. Ze waren beiden sterke persoonlijkheden en dat botste nog wel eens. Rens was dominant, maar Kirsten liet niet over zich heen lopen. Zo af en toe knetterde het behoorlijk tussen hen, maar dat zorgde ervoor dat hun relatie in ieder geval niet saai werd. En het goedmaken was altijd een feest op zich. Rens had er nooit moeite mee om zijn ongelijk toe te geven als hij de oorzaak van een ruzie was, en Kirsten was er het type niet naar om te blijven mokken, dus duurden onenigheden nooit lang. Ze zaten met veel dingen op één lijn, deelden hetzelfde gevoel voor humor en waren allebei ambitieus.

Rens was enkele jaren geleden een eigen schildersbedrijf gestart en had inmiddels drie werknemers in dienst. Kirsten werkte als freelan-

cejournaliste voor diverse bladen. Het tijdschrift met waargebeurde levensverhalen was haar belangrijkste opdrachtgever. Ze deed minimaal één interview per week voor deze opdrachtgever en had daarnaast haar eigen column in het blad, waarin ze haar mening gaf over actuele zaken en nieuwsitems. In een ander tijdschrift schreef ze wekelijks een reportage over de achtergronden van diverse beroepen, waarvoor ze iedere week een dag met iemand op de werkvloer meeliiep. Naast deze vaste werkzaamheden kreeg ze geregeld losse opdrachten. Rens en Kirsten hadden dus allebei geen baan van negen tot vijf. Rens was geregeld 's avonds nog aan het werk om een klus af te maken en bovendien had hij een administratie te voeren, waar hij overdag vaak niet aan toekwam. Op dat vlak begrepen ze elkaar uitstekend en dat zorgde niet vaak voor strubbelingen tussen hen.

Kirsten prees zichzelf gelukkig met een partner als Rens, die nooit zeurde als ze 's avonds of in het weekend een verhaal uit wilde werken. Op dit soort momenten, na het afnemen van een interview waarin een heleboel ellende over haar werd uitgestort, was ze zich daar nog meer van bewust. Rens was niet perfect, maar dat was